

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Cyfarfod:	Cyngor Sir
Dyddiad:	15 Mai 2018
Teitl yr adroddiad:	Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – Fframwaith ar gyfer Taliadau i Aelodau yn 2018/19
Adroddiad gan:	Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd / Pennaeth Swyddogaeth – Adnoddau a Swyddog Adran 151
Pwrpas yr adroddiad:	Pennu nifer a lefelau taliadau uwch gyflogau ar gyfer 2018/19

1.0 Cefndir

Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn annibynnol ar lywodraeth ganolog a lleol ac fe'i sefydlwyd yn y lle cyntaf i benderfynu ystod a lefelau lwfansau sy'n daladwy i gynghorwyr cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio. Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Panel lunio Adroddiad Blynyddol sy'n nodi'r math a'r lefelau o daliadau y mae awdurdodau'n gallu neu'n gorfod eu gwneud i'w haelodau ac i aelodau cyfetholedig.

Mae'r taliadau i aelodau, gan gynnwys taliadau i aelodau cyfetholedig, ar gyfer 2018/19 wedi eu pennu gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (Y Panel) yn ei adroddiad blynyddol dyddiedig Chwefror 2018. Gosodir allan y prif newidiadau yn yr adroddiad hwn. Mae angen adrodd i'r Cyngor ar y wybodaeth hon er mwyn cadarnhau nifer yr Aelodau sydd â hawl i dderbyn uwch gyflog, ynghyd â'r symiau sy'n daladwy i Arweinyddion ac Is-Arweinyddion Dinesig. Mae yna gyllideb mewn lle am 2018/19 ar gyfer cydnabyddiaeth ariannol i aelodau.

Mae'r penderfyniadau yn adroddiad Chwefror 2018 yn weithredol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2018/19.

2.0 Taliadau i aelodau etholedig prif gynghorau

2.1 Cyflog sylfaenol

Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd cynnydd o £200 yn lefel y cyflog sylfaenol blynyddol i **£13,600** (sef cynnydd o 1.49%).

2.2 Uwch gyflogau

Mae gan y Cyngor ddisgresiwn ynghylch nifer yr uwch gyflogau y mae'n eu talu, hyd at yr uchafswm a bennwyd gan y Panel. O ran y Cyngor hwn, bu i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol gydsynio i gynyddu'r nifer o swyddi a gaiff dderbyn uwch gyflog y tu hwnt i'r uchafswm o hanner cant y cant a ganiateir yn y Mesur, yn amodol ar benderfyniad y Panel. Fe gyhoeddodd y Panel

Adroddiad Atodol dyddiedig Rhagfyr 2017 i ddod â'r cynnydd i rym. Felly, mae'r nifer uchaf o uwch gyflogau y gellir eu talu yn Ynys Môn yn **16** ar gyfer 2018/19. Mae'r ffigwr yma'n parhau i gynnwys cyflogau dinesig.

Nid yw'r taliadau uwch gyflogau yn cael eu cynyddu, ond bydd deiliaid uwch gyflog yn derbyn y cynnydd yn y cyflog sylfaenol.

2.3 Band 2 – Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith

Mae'r disgrisiwn i dalu dwy lefel o daliadau ar gyfer aelodau o'r Pwyllgor Gwaith wedi ei dynnu'n ôl ac felly dim ond un lefel gyflog fydd ar gael ar gyfer 2018/19. Daw hyn o ganlyniad i sylwadau cryf a fynegwyd yn ystod ymweliadau'r Panel i gynghorau, y dylai'r Panel fod yn yn rhagnodol o ran cyflogau Aelodau'r Pwyllgor Gwaith.

2.4 Band 3 – Cadeiryddion Pwyllgorau

Mae'r Panel wedi cydnabod y gefnogaeth ysgubol iddo fod yn rhagnodol wrth wneud penderfyniadau ac felly mae hefyd wedi dileu'r trefniant o ddwy lefel ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau, er bod y Panel yn parhau o'r farn nad yw poblogaeth yr awdurdod yn effeithio fel rheol ar y cyfrifoldeb a'r swyddogaeth sy'n gysylltiedig â chadeirio pwyllgor.

2.5 Lefelau Uwch Gyflogau

Bydd lefelau uwch gyflogau 2018/19 ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn, felly, yn daladwy fel a ganlyn:

Uwch Gyflogau (sy'n cynnwys y cyflog sylfaenol):		
Band 1	Arweinydd Dirprwy Arweinydd	£43,300 £30,300
Band 2	Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith	£26,300
Band 3	Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir) Lefel 1	£22,300
Band 4	Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf*	£22,300
Band 5	Arweinydd grŵp gwrthbleidiol arall*	£17,300
<p>* Rhaid i gyngor sicrhau bod uwch gyflog ar gael i arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf. Mae'r amod bod rhaid i arweinydd grŵp gwrthbleidiol neu unrhyw arweinydd grŵp arall gynrychioli o leiaf 10% o aelodaeth y cyngor cyn cymhwyso am uwch gyflog yn aros yr un fath.</p>		

2.6 Penaethiaid dinesig a dirprwy bennaethiaid dinesig

Mae'r Panel yn parhau o'r farn ei bod yn briodol i awdurdodau bennu lefelau talu sy'n adlewyrchu gweithgarwch a chyfrifoldeb, yn hytrach na phoblogaeth. Mae'r Panel yn ymwybodol ond wedi'i synnu bod llawer o gynghorau wedi pennu cyflogau ar gyfer eu penaethiaid a dirprwyon sy'n cyd-daro â grwpiau poblogaeth yn hytrach na rhai sydd o reidrwydd yn adlewyrchu'r cyfrifoldebau penodol sy'n gysylltiedig â'r rolau. Er mwyn osgoi amheuaeth, mae'r Panel yn dymuno iddo gael ei nodi nad yw'n ofynnol cymhwyso'r tri grŵp sefydledig o brif gynghorau a gyfrifwyd ar sail poblogaeth mewn perthynas â thaliadau i bennaethiaid a dirprwyon dinesig.

Gall cyngor benderfynu peidio â rhoi cyflog dinesig i swyddi pennaeth dinesig a/neu ddirprwy bennaeth dinesig.

Mae'r Panel wedi penderfynu bod cyflogau dinesig (lle y'u telir) ar y lefelau canlynol yn daladwy ac y byddant yn cael eu cymhwyso gan brif gynghorau yn ôl yr hyn sy'n briodol ym marn bob prif gyngor unigol, gan ystyried llwythi gwaith a chyfrifoldebau disgwylidig:

Cyflogau Dinesig (sy'n cynnwys y Cyflog Sylfaenol):	
Pennaeth Dinesig (Cadeirydd y Cyngor)	1 - £24,300 2 - £21,800 3 - £19,300
Dirprwy Bennaeth Dinesig (Dirprwy Gadeirydd y Cyngor)	1 - £18,300 2 - £16,300 3 - £14,300

Ar gyfer 2017/18, bu i'r Cyngor gymeradwyo argymhelliad y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd y dylid talu cyflogau lefel 3 i'r Pennaeth Dinesig a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig.

Bu i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ystyried y penderfyniadau uchod ar gyfer 2018/19 yn ei gyfarfod ar 20 Mawrth 2018, pryd y penderfynwyd argymhell y dylai lefelau'r taliadau barhau fel ag y maent, hy lefel 3 i'r Pennaeth a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig.

2.7 Y ffactorau allweddol sy'n sail i benderfyniadau'r Panel

Y cyflog sylfaenol, a delir i bob aelod, yw'r gydnabyddiaeth ariannol am y cyfrifoldeb o gynrychiolaeth gymunedol a chymryd rhan yn y gwaith o graffu, rheoleiddio neu swyddogaethau cysylltiedig llywodraethu lleol am gyfnod sy'n gyfwerth â thri diwrnod yr wythnos. Mae unrhyw ymrwymiad amser y tu hwnt i dri diwrnod yn gyfraniad gwasanaeth cyhoeddus di-dâl.

Mae'n rhaid talu'r cyflog a'r costau sydd wedi'u pennu yn llawn i bob aelod, ac eithrio bod unigolyn wedi dewis yn annibynnol a gwirfoddol yn ysgrifenedig i

swyddog priodol yr awdurdod i ildio'r holl daliad neu unrhyw elfen ohono. Mae'n hanfodol bod tryloywder yn y broses hon fel bod unrhyw awgrym posibl bod aelodau yn cael eu rhoi dan bwysau i hepgor rhai o'r cyflogau yn cael ei osgoi.

Rhaid gweithredu'r canlynol:

Ni all aelod etholedig gael cydnabyddiaeth ariannol am fwy nag un swydd uwch o fewn ei awdurdod ef neu hi.

Ni ellir talu uwch gyflog a chyflog dinesig i aelod etholedig.

Mae'r cyflog sylfaenol yn gynwysedig ym mhob uwch gyflog a chyflog dinesig a delir.

Os yw cyngor yn dewis cael mwy nag un dirprwy arweinydd sy'n derbyn cydnabyddiaeth ariannol, dylid rhannu'r gwahaniaeth rhwng uwch gyflog y dirprwy arweinydd ac aelodau gweithredol eraill gyda nifer y dirprwy arweinwyr a'i ychwanegu at uwch gyflog aelodau gweithredol eraill er mwyn cyfrifo'r uwch gyflog sy'n daladwy i bob dirprwy arweinydd.

Ni all aelodau sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan unrhyw Awdurdod Parc Cenedlaethol neu Awdurdod Tân ac Achub y maent wedi'u penodi ar eu cyfer.

3.0 Materion eraill

Fe adroddwyd ar y materion canlynol i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn ei gyfarfod ar 20 Mawrth 2018:

3.1 Cefnogi gwaith aelodau etholedig awdurdodau lleol

Mae'r Panel yn disgwyl bod y cymorth a roddir yn ystyried anghenion penodol aelodau unigol. Mae swyddogaethau Pwyllgorau Gwasanaethau Democrataidd yn cynnwys gofyniad i adolygu'r lefel o gymorth a roddir i aelodau i gyflawni'u dyletswyddau a byddai'r Panel yn disgwyl i'r pwyllgorau hyn gynnal adolygiadau a chyflwyno cynigion gerbron y cyngor llawn o ran yr hyn yr ystyrir ei fod yn rhesymol. Dylai unrhyw gynigion gael eu gwneud gan roi sylw dyledus i'w penderfyniadau, hy:

“Penderfyniad 6: *Mae'r Panel wedi penderfynu y dylai pob awdurdod sicrhau, trwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, bod ei holl aelodau'n cael cymaint o gymorth ag sy'n angenrheidiol i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Dylai pob aelod etholedig gael cyfleusterau ffôn, e-bost a rhyngwyd digonol i'w galluogi i gael mynediad electronig at wybodaeth briodol.”*

“Penderfyniad 7: *Mae'r Panel wedi penderfynu y dylid rhoi cymorth o'r fath heb gostau i'r aelod unigol. Ni ddylai'r priod awdurdod ddi-dynnu symiau o gyflogau aelodau fel cyfraniad at y costau cymorth y mae'r awdurdod wedi penderfynu eu bod yn angenrheidiol ar gyfer effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd aelodau.”*

3.2 Ad-dalu Costau Gofal

Diben yr adran hon yw galluogi pobl ag anghenion cymorth personol a/neu gyfrifoldebau gofalu i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol fel aelod o awdurdod. Mae'r Panel o'r farn na ddylai'r costau gofal ychwanegol sy'n ofynnol i gyflawni dyletswyddau cymeradwy atal pobl rhag dod yn aelod neu barhau i fod yn aelod o awdurdod na chyfyngu ar eu gallu i gyflawni'r rôl.

I gefnogi aelodau presennol ac i roi anogaeth ar gyfer amrywiaeth mae'r Panel yn erfyn ar awdurdodau i hybu ac annog mwy o aelodau i hawlio'r ad-daliad o gostau gofal.

4.0 Argymhellion

Gofynnir i'r Cyngor:

- 4.1 gadarnhau y dylid talu uwch gyflogau ar gyfer yr 16 swydd canlynol yn ystod 2018/19:

Cadeirydd y Cyngor
Is-Gadeirydd y Cyngor
Arweinydd
Dirprwy Arweinydd
Aelodau eraill y Pwyllgor Gwaith (7)
Cadeiryddion y ddau Bwyllgor Sgriwtini
Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion
Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu
Arweinydd y Grŵp Gwrthbleidiol Mwyaf

- 4.2 ystyried argymhelliad y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar 20 Mawrth 2018 mewn perthynas â lefelau taliadau cyflogau dinesig a chadarnhau lefel y taliad i'r Pennaeth Dinesig a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig yn ystod 2018/19.
- 4.3 awdurdodi swyddogion i newid Rhan 6 o Gyfansoddiad y Cyngor i adlewyrchu'r penderfyniadau a wnaed gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

Marc Jones
Pennaeth Swyddogaeth – Adnoddau
a Swyddog 151

8 Mai 2018

Papur cefndirol:- Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (Chwefror 2018)
<http://gov.wales/docs/dsjlg/publications/localgov/180226-annual-report-2018-cy-v2.pdf>